

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.03.1969, sp. zn. 2 Cz 12/69, ECLI:CZ:NS:1969:2.CZ.12.1969.1

Číslo: 48/1970

Právní věta: Je-li pro výkon rozhodnutí - se zřetelem na povahu uložené povinnosti - určen zvláštní způsob výkonu, není přípustné provedení výkonu rozhodnutí jiným způsobem. Nepodaří-li se vykonavateli odebrání věci a nejde-li o případ § 346 nebo 347 o. s. ř., je výkon rozhodnutí odebráním věci skončen; na povinném nelze vynutit, aby sdělil, kde je věc, která má být odebrána. Postup podle § 351 o. s. ř. není použitelný pro výkon rozhodnutí odebráním věci, jestliže se věc, která má být odebrána, nenalezne u povinného.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.03.1969

Spisová značka: 2 Cz 12/69

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: 99/1963 Sb. § 345
§ 351

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 48/1970 sb. rozh.

Je-li pro výkon rozhodnutí - se zřetelem na povahu uložené povinnosti - určen zvláštní způsob výkonu, není přípustné provedení výkonu rozhodnutí jiným způsobem.

Nepodaří-li se vykonavateli odebrání věci a nejde-li o případ § 346 nebo 347 o. s. ř., je výkon rozhodnutí odebráním věci skončen; na povinném nelze vynutit, aby sdělil, kde je věc, která má být odebrána.

Postup podle § 351 o. s. ř. není použitelný pro výkon rozhodnutí odebráním věci, jestliže se věc, která má být odebrána, nenalezne u povinného.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 31. 3. 1969, [2 Cz 12/69.](#))

Obvodní soud pro Prahu 4 nařídil usnesením z 10. 10. 1967 výkon rozhodnutí odebráním vkladní knížky, a to na základě rozhodnutí obvodního soudu pro Prahu 10. z 9. 12. 1966 ve znění rozsudku

Městského soudu v Praze z 24. 8. 1967, podle něhož byla povinná A. T. zavázána vydat oprávněnému E. T. vkladní knížku se zůstatkem ke dni 5. 2. 1966 ve výši 20 000,- Kčs.

Podle záznamu vykonavatele z 13. 10. 1967 nebyl výkon rozhodnutí odebráním knížky proveden, poněvadž povinná odmítla vkladní knížku vydat. Podle dalšího záznamu z 13. 2. 1968 v souvislosti s podáním žádosti o odklad výkonu rozhodnutí byla povinná předsedou senátu dotázána, zda má v držení vkladní knížku (kterou má vydat oprávněnému), a prohlásila, že ji u sebe nemá a že ji má uschovánu u jisté osoby, jejíž jméno nesdělí.

Za tohoto stavu oprávněný navrhl, aby bylo ve výkonu rozhodnutí pokračováno podle ustanovení § 351 o. s. ř. ukládáním pokut, neboť povinná nesplnila povinnost, která je nezastupitelná.

Obvodní soud pro Prahu 4 nařídil usnesením z 1. 4. 1968 podle ustanovení § 351 o. s. ř. k vymožení nároku oprávněného na vydání vkladní knížky výkon rozhodnutí, který se provádí tím, že se současně ukládá povinné za nesplnění povinnosti stanovené zmíněnými rozsudky pokuta ve výši 300,- Kčs, splatná do tří dnů od právní moci tohoto usnesení; pokuty mohou být stupňovány až do úhrnné částky 20 000,- Kčs. V odůvodnění poukázal obvodní soud na to, že povinná odmítla vkladní knížku vydat oprávněnému a podle jejího prohlášení ji má uschovánu u třetí osoby, jejíž jméno odmítá sdělit; jde tedy též o splnění nezastupitelného jednání.

K odvolání povinné potvrdil Městský soud v Praze usnesením z 29. 5. 1968 usnesení obvodního soudu; v podstatě se ztotožnil se všemi závěry obvodního soudu.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že usnesením obvodního soudu z 1. 4. 1968, usnesením Městského soudu v Praze z 29. 5. 1968 a usnesením obvodního soudu z 2. 7. 1968 (jímž byla uložena povinné další pokuta 600,- Kčs) byl porušen zákon a toto usnesení zrušil.

Z odůvodnění:

Rozhodnutí, na základě nichž je výkon prováděn, jednoznačně stanoví povinnost žalované vydat vkladní knížku ve výroku blíže označenou.

Podle ustanovení § 257 o. s. ř. lze nařídit a provést výkon rozhodnutí jen způsoby uvedenými v tomto zákoně. Podle ustanovení § 258 odst. 2 o. s. ř. se výkon rozhodnutí ukládajícího jinou povinnost než zaplacení peněžité částky řídí povahou uložené povinnosti; lze jej provést vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů. Tuto povahu uložené povinnosti je třeba zkoumat podle obsahu výroku rozhodnutí, o jehož výkon jde. Jestliže je pro výkon určen zvláštní způsob výkonu, pak je provedení výkonu jiným způsobem nepřípustné, neboť je nejen v rozporu s ustanoveními § 257 a 258 o. s. ř., ale i s obsahem povinnosti uložené ve výroku rozhodnutí, o jehož výkon jde.

V daném případě odpovídá povaze věci výkon rozhodnutí odebráním věci podle ustanovení § 345 o. s. ř. Podle tohoto ustanovení se předseda senátu postará o výkon rozhodnutí tím, že dá odebrat věc se vším, co k ní patří, povinnému a odevzdá ji oprávněnému. Jestliže se vykonavateli nepodaří věc odebrat a nejde o případ § 346 nebo § 347 o. s. ř., je tím výkon rozhodnutí skončen.

Na povinné nelze vynutit, aby udala, kde věc je; to ostatně nebylo možné ani za občanského soudního řádu z roku 1950, který už nepřevzal institut tzv. vyjevovací přísahy. Vydat věc individuálně určenou (jako např. v daném případě vkladní knížku) nelze ztotožňovat s vynucením činu, který nemůže vykonat jiná osoba. V daném případě sice jde zdánlivě o nezastupitelnou povinnost spočívající v tom, že jen povinná může sdělit, kde je vkladní knížka. V této souvislosti je však třeba uvážít, že vynucovat nezastupitelné jednání lze pouze za předpokladu, že soud má jistotu, že povinný má právní i

faktickou možnost je vykonat. Pouhé prohlášení povinné, že věc má, ač věc nebyla nalezena a nemohla být odebrána, však tuto jistotu nedává. Z toho tedy plyne, že i z tohoto důvodu je zmíněný prostředek, sloužící k výkonu rozhodnutí a upravený v ustanovení § 351 o. s. ř. nezpůsobilým prostředkem z hlediska výkonu rozhodnutí odebráním věci v případě, že věc se u povinného nenalezne.

Jestliže soudy použily přesto tohoto prostředku k výkonu rozhodnutí, porušily tím zákon v ustanoveních § 345, 351 o. s. ř.